

משמחי לב

פרשת שמות - שובבי"ם גליון 6

ותרא אתו כי טוב הוא (ב. ב)

כתב ברש"י ז"ל "כשנולד נתמלא הבית כולו אורה". לכאורה היכן רמוז ענין אורה בדברי הכתוב. ונראה כי דרשו רבותינו ז"ל (ב"ר יב, ו) על הפסוק בפרשת בראשית "וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל אלקים" וגו', שגנו הקב"ה את האור ההוא לצדיקים לעתיד לבא, כי אין העולם כדאי ליהנות מאור הזה, אך משה היה תיקון הבריאה, והוא היה כדאי להשתמש באור הזה, לכן נתמלא הבית כולו באור זה בשעה שנולד. ושפיר ילפינן לה מהאי קרא, כי מלת טוב רומז לאור הזה כדברי רז"ל הנ"ל בפסוק "וירא אלקים את האור כי טוב", ומהאי טעמא ניתנה תורה ע"י משה, דכיון שהוא בבחינת טוב, וגם התורה בבחינה זו כאמרם ז"ל (אבות ו, ג) אין טוב אל תורה, לכן נתן הוא את התורה לישראל. (זרע קודש – הרה"ק מרופשיץ זי"ע)

השתדלות עד קצה הגבול היכולת ותוד בת פרעה לרחוץ

על היאור וגו' ותשלח את אמתה ותקחה. (ב, ה)

ברש"י מפרש שרבותינו דרשו שהושיטה את ידה ונשתרבה אמות הרבה. לכאורה צריכין להבין דבשלמא מה שהשייית עשה לה נס להציל את משה, אמנם מה היתה כונתה של בת פרעה שהושיטה את ידה, הלא היה מרחק רב ממנה עד להתיבה, והרי היא לא ידעה שיעשה לה נס, ומה היה כונתה בהושיטה את ידה אל התיבה?, ואמר בזה שהיא רצתה לעשות עכ"פ מה שבידה לעשות, ולכן לפחות הושיטה את ידה, והשייית ראה שהיא משתדלת לעשות עכ"פ כל מה שביכלתה לעשות, לכן עזר לה השייית ונעשה לה נס ונשתרבה ידה עד להתיבה, ומזה יש ללמוד על כל דבר, שהאדם צריך לעשות עכ"פ כל מה שביכלתו לעשות, והשייית כבר יעזור לו שיוכל לגמור ולעשות כל מה שהוא צריך לעשות. (הרה"ק המהרי"ד מבעלזא זי"ע)

ויאמר ה' ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים

ואת צעקתם שמעתי מפני נוגשיו וכו' ועתה הנה

צעקת בני ישראל באה אלי וכו' (ג, ז, ט)

הרה"ק מבארדיטשוב מבאר את הפסוקים וכך כותב: הנה לבאר, כי כשהאדם מבקש איזה טובה מהבורא יתברך, אזי לא יהיה עיקר כוונתו מחמת דבר הנוגע לעצמותו, רק עיקר כוונתו יהיה כדי שעל ידי זה יעבוד את הבורא ית"ש בטוב לב, והנה ישראל במצרים היו בקטנות השכל, וצעקתם היתה

"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב

איש וביתו באו" (א. א)

כתב הרה"ק רבי שלמה מרודמסק זי"ע דהנה חז"ל אמרו בגמ' במס' תענית (ה:): יעקב אבינו לא מת וכו', מה זרעו בחיים אף הוא בחיים, דכונתם היא שהכח של יעקב הוא תמיד בכל דור ודור אצל בני ישראל, שבכח של יעקב מחזיקים עצמם בני ישראל ביחד תמיד, וזהו מה זרעו בחיים אף הוא בחיים, כי רק בכוחו של יעקב יכולים בני ישראל להחזיק את עצמם כראוי, וזהו כוונת הפסוק "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה" דבני ישראל שבאו והחזיקו עצמם במצרים, 'את יעקב' זה היה הכל מכחו של יעקב.

(תפארת שלמה)

"ויקוצו מפני בני ישראל" (א, יב)

הרה"ק בעל ה"שפת אמת" מבאר מה הוא הענין שהמצריים החלו לקוץ מבני ישראל, ולפתע חשו המצרים בקרבם שנה עזה כלפיהם, אף על פי שזה לא היה כל-כך מרצונם, שעד עתה דברו בפה-רך, אלא שהיה זה רצון ההשגחה העליונה. וזאת, כדי לבודד את בני ישראל מן המצרים לבל יתבללו בתוכם. וכך גם אומר דוד המלך נעים-זמירות-ישראל בתהלים: "הפך לבם לשנוא עמו".

"ויאמר מלך מצרים למילדות העבריות אשר שם

האחת שפרה ושם השנית פועה" (א, טו)

מדוע שינה פרעה את שמותיהן של יוכבד ומרים לשפרה ופועה, שהם שמות מצריים? יודע היה פרעה כי כל זמן שהמילדות יהיו נקראות בשמותיהן העבריים: "יוכבד" ו"מרים", לא יוכל לבוא אליהן בהצעה אכזרית כזו, להמית את ילדי ישראל. לפיכך ציווה אליהן תחילה לשנות את שמותיהן ל"שפרה" ו"פועה". סבור היה, כי לכשיהיו נקראות בשמות מצריים ישפיע הדבר על כל הלך-רוחן וישנה את מהותן ואופיין, עד אשר יהיו מסוגלות לרצוח את ילדי ישראל. ורק אז נתן להם את הצו השני "אם בן הוא והמיתן אותו". כל עצמו של האדם הוא השם. טמיעת השם משפיע מאד על טמיעה פנימית של הרוח והאופי.

(הרה"ק מרימינוב זצ"ל)

המשיח, ואילו הוא צדיק הדור שעמל על כך רבות לא הצליח. תמיהתי היתה גדולה, ובאותה האסיפה הרציתי את הדברים לפני הנוכחים ושאלתי, הייתכן כדבר הזה? שהיה יכול הרבי ר' בונם להביא את המשיח ונמנע בגלל חלישות הדעת של איזה צדיק, איזה מין סיפורים מספרים החסידים? קם יהודי חסידי פשוט וענה לו כהלכה. הרי מפורש הוא בתורה, שמשה רבנו נמנע מלקבל את שליחות הגאולה כי לא רצה לפגוע באהרן אחיו, שלא תהיה לו חלישות הדעת.

וירא כי אין איש ויך את המצרי ויטמנהו בחול. (ב', י"ב)

מסופר על הרה"ק רבי ברוך ממעזבוז' זיע"א נכד הבעל שם טוב הקדוש זיע"א, שפעם באו אליו חסידים מעיר אחת כדי לעשות את השבת במחיצתו. וסיפרו לו שלאחרונה נתמנה בעירם מושל עריץ שמציק לכולם ויורד לחייהם, עד שהחיים במקום נעשו בלתי נסבלים. השיב להם הצדיק, בפרשת השבוע נאמר "וירא כי אין איש ויך את המצרי ויטמנהו בחול", ואף אני אחזור עתה באזניכם על פסוק זה ואפרשהו לכם. "וירא כי אין איש" ראיתי את המושל הנכרי שלכם, שאינו ראוי לשאת תואר איש כלל, "ויך את המצרי" בדין הוא שיכו אותו מן השמים ויעבירוהו מן העולם, אלא שזה לא בוער דוקא היום בשבת קודש, כי אם ויטמנהו בחול. ועוד באותו שבוע פגע ברק באותו מושל עריץ שונא ישראל ומותו הפתאומי היה לשיחת כל בבתי ישראל בסביבה במשך ימים רבים.

"כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך" (ד, יט)

שירדו מנכסיהן והעני חשוב כמת (רש"י) מסופר על הגאון רבי יוסף שאול זצ"ל בעל שו"ת שואל ומשיב, שבא אליו עני אחד לבקש נדבה, והגאון ר' יוסף שאול הלך לחדר השני להביא לו כסף, וכאשר בא בחזרה ראה שהעני גנב שעון, ואמר נעתה מתורץ לי מה שאמרו חז"ל "עני חשוב כמת", דלכאורה קשה, הרי אנו רואים שהעני אף היותר גדול גם כן, לא ירצה למות. אלא הכוונה היא, כמו שאין רשאים להניח מת להיות יחידי בחדר, שצריך שומר שישמור עליו, כך אין רשאים להשאיר עני יחידי בבית.

"כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך" (ד, יט)
לכאורה דבר זה תמוה, הרי בזמננו אפשר דרא, והוקמו הרבה קופות של צדקה, המחלקים כסף לעניים א"כ מדוע עני חשוב כמת? אלא שצריך לומר "עני חשוב- כמת", היינו עני שהוא מחשיב את עצמו לאדם חשוב מלהצטרך לבריות, באמת נחשב כמת. וכמאמר החכם: עוד לא היה אדם שמת מרעב, אלא מהבושה - שהיה בוש מלבקש. הרה"ק רבי וואלף מסטריקוב אמר בדרך צחות: "עני חשוב כמת" פי

מחמת דבר הנוגע להם לעצמותם דהיינו מחמת קושי השעבוד, ולא צעקו שיושיע להם מצרתם בכדי שעל ידי זה יעבדו את הבורא ברוך הוא ויקראו עם ה', וזאת בגלל שבמצרים היו בצמצום המוחין וקטנות השכל, והנה הקדוש ברוך הוא עשה להם שני טובות, אחד מה שהושיע להם בצרתם מיד מצרים, ועוד עשה להם טובה גדולה שקיבל צעקתם כאלו צעקו בשבילו, כלומר כאלו צעקו שיושיע להם מצרתם למען כבוד שמו יתברך, שעל ידי זה יקראו עם ה'. וזהו רמז בפסוק "ראה ראיתי את עני עמי" רמז 'ראיתי את עני עמי', אשר רוצים להיות עמי, וזהו הרמז בפסוק "ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי" כלומר כאלו עיקר צעקתם אלי בשבילי, אשר רוצים וצועקים שאושיע להם בשביל לעבוד אותי, ורמז בפסוק שלפניו "ואת צעקתם שמעתי מפני נוגשיו" מה שצעקו בשביל עצמם מפני נוגשיו, מפני שהיו במצרים בשיעבוד והיה להם קטנות המוחין, ולכן גם צעקתם היתה רק על ענין שעבודם. (קדושת לוי)

"ושמתם על בניכם ועל בנותיכם" (ג, כב)

את הבגדים ששאלו מן המצרים שמו בני ישראל על בניהם ובנותיהם, אבל לא הלבישו אותם בהם ("ושמתם" ולא "והלבתם"), שכן בני ישראל שמרו על תלבושתם המקורית, ולא שינו את שמים, לשונם ולבושם. "ויען משה ויאמר והן לא יאמינו לי" (ד, א) כיצד מעלה משה על דעתו חשד כזה נגד בני ישראל, שלא יאמינו לו? משה רבינו ידע כי גלות מצרים הינה שורש כל הגלויות העתידות, וכי גאולת מצרים הינה שורש כל הגאולות העתידות - רצה מיד לסלול דרך לעתיד, שבני ישראל מוכרחים להיגאל אפילו כאשר אינם איתנים באמונה. לפיכך רצה לשמוע מפי השם יתברך את הצו לגאול את בני ישראל אפילו בעת ש"לא יאמינו לי"...

(שפת אמת)

וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלבו (ד', י"ד)

סיפר כ"ק אדמו"ר מטאלנא שליט"א: שמעתי מהגאון רבי שניאור קוטלר זצ"ל שסיפר על אביו הצדיק הגאון רבי אהרן קוטלר זיע"א מקים עולה של תורה בארה"ב. סח לי אבא מעולם לא ניצחני אדם, אלא יהודי חסיד אחד. פעם אחת כשנסעתי לפגישה נזדמן לי ספר סיפורים על הרה"ק הרבי ר' בונם מפרשיסחא זיע"א. כתוב היה שם כי הרבי ר' בונם סיפר, שהיה בכוחו בימי עלומיו להביא את המשיח, ונמנע הוא מלעסוק בכך, כי חשש שלצדיק הדור הרה"ק רבי אברהם יהושע העשיל ה"אוהב ישראל" מאפטא זיע"א תהיה חלישות הדעת, שבונם אפטיקער (בונם הרוקח, הרה"ק מפשיסחא עסק ברוקחות בימי עלומיו) הצליח להביא את

בדיבורך, נגיש תלונה לפריץ אדון הכפר, הוא החכיר לך את בית המזיגה על מנת לשרתנו תמיד, ואין אתה רשאי להשבית אותה ממלאכה בכל עת שיעלה על דעתך. מבוהל מאיומיהם חש המוכסן אל בקתתו של רבי משה לייב מסאסוב, בהתרגשות סח לו איך הגיבו האיכרים ואת איומיהם. אל תחשוש מהם הרגיעו הצדיק, הקפד לנעול בשבתות את דלתות בית המזיגה, ואף אם יבואו שליחי הפריץ אל תהסס לומר להם בפה מלא: "הנני יהודי, ושומר אני את השבת כפי שציוני ה' אלקי". הגיעה השבת, והיהודי נעל את בית המזיגה על מנעול וברית, האיכרים באו כהרגלם ללגום יין שרף, וכשנוכחו כי היהודי עמד בדיבורו, החלו הולמים על הדלת ועל החלונות. "פתח לנו!" קראו, רוצים יין שרף, רוצים שכר, פתח יהודי, פתח. אך היהודי לא שעה לקריאותיהם, ובית המזיגה נותר נעול מכניסת השבת ועד צאתה. כיון שכך בצעו האיכרים את איומם ופנו להלשין על המוכסן באזני הפריץ, עד מהרה הגיע הפריץ למקום לבדוק מקרוב את אשר ארע. "כיצד העזת להנהיג כאן, בבית המזיגה שלי, סדרים חדשים על דעת עצמך?" שאל הפריץ בכעס עצור, מדוע לא ביקשת ממני רשות? היהודי השיב בתום לב: אדוני הפריץ, בוודאי יודע אתה לא מהיום, כי יהודי אני, ואולם, עד לפני זמן קצר לא ידעתי שהתורה אוסרת לעסוק במסחר ביום השבת. אך הנה הגיע למקומנו יהודי חכם, מלומד מאד, יהודי זה בקי בתורה ובכל החוקים הכתובים בה, והוא אמר לי כי עד כה לא נהגתי כדרך שצריך יהודי לנהוג, שכן אסור היה למכור יין שרף בשבתות. תשובתו של היהודי עוררה את סקרנותו של הפריץ ואמר: רוצה אני לדעת מיהו החכם המלומד הזה, ששיבש את דעתך ברעיונות כה משונים, רצוני לראות אותו, הבא אותו אלי. היהודי המבוהל אץ לקרוא לרבי משה לייב, והצדיק מסאסוב התייצב לפני הפריץ ללא מורא ופחד. "אתה הוא היהודי המלומד" הפטיר הפריץ בראותו את הרבי "אם כן, הסביר לי מפני מה הורת למוכסן שלי לנעול את בית המזיגה בשבתות?" בפולנית רהוטה, שהיתה שגורה על פיו, סיפר הצדיק לפריץ על גודל מעלתה של השבת, יום מנוחה ושהיא גם יום אורה ושמחה ליהודים. הקשה הפריץ: האם המנוחה היא חובה על האדם? "אדם מישראל חייב בה" השיב רבי משה לייב. הוסיף ושאל הפריץ: האמנם חייב יהודי במנוחת השבת גם כאשר מתקפחת פרנסתו בשל כך? והוסיף, הנה, אם לא ימלא המוכסן היהודי את דרישתו ולא יפתח את בית המזיגה שבעה ימים בשבוע, אנשל אותו מבית המזיגה שהחכרתי לו. "אף על פי כן" קבע רבי משה לייב, "חייב הוא לשבות ממלאכתו". למשמע התשובה הגיב הפריץ בלעג, "אינני מסכים עם דבריך, אדוני המלומד" אמר, ודומני כי גם אתה לא

מתי חשוב העני- כאשר הוא כמת, שהרי רק פעם אחת מתים, וכן בעני, פעם ראשונה שהוא בא, עוד מכבדים אותו, אבל בפעם השניה חשיבותו יורדת, והיא פוחתת ככל שירבה לבוא.

מעשה שהיה

יהודי אינו מחלל שבת תמורת כל הון שבעולם

מסופר על משפחה יהודית אחת ויחידה שהתגוררה בכפר קטן, לא הרחק מיער עבות, היתה זו משפחתו של מוכסן הכפר, אבי המשפחה חכר מן הפריץ את בית המזיגה, ולמקום זה היו האיכרים הפולנים באים להיטיב את לבם במאכל, וכמובן – במשקה חריף ומשקר, מנותק מאחיו היהודים התרחק המוכסן מדתו ומעמו, ואף את השבתות והחגים לא שמר. באחד הימים הופיע בכפר הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זיע"א (יומא דהילולא ד' שבט), אשר פרש לזמן מה מביתו ובא להתבודד בבקתה קטנה בלב היער הסמוך. אל הכפר הגיע הצדיק כדי להצטייד במזון, ובדרכו פגש את המוכסן היהודי, "יהודי אני, רבי" סח לו המוכסן, נרגש למראה הצדיק שהזכיר לו את ימי נעוריו את הזמנים בהם חי בין יהודים. "וכיצד מצליח יהודי לחיות לבדו בין הגויים?" שאל הרבי, מתשובתו המגומגמת של היהודי הבין הרבי כי האיש התרחק כליל מדרך אבותיו, ואפילו על שמירת שבת אינו מקפיד. "נו, ר' יהודי, כלום גרוע יהיה גורלך מגורל בהמתו של יהודי" אמר הרבי בחמלה, "והרי ישראל נצטוו להשבית אף את השור והחמור, ואתה מצבך גרוע מזה. "אבל אינני מסוגל לשבות ממלאכה בשבת, אשתי וילדי תלויים כרחיים על צווארי, ואם אשבית את בית המזיגה בשבת, ילכו לקוחותיהם לחפש להם מוזג אחר, ופרנסתי תיפגע." אמר הרבי: למרות כל זאת, השבת את בית המזיגה שלך, הורונו חכמינו כי השומר שבת בהלכתה אינו מפסיד מכך, יהודי בלי שבת – זה לא יתכן, בלא השבת דומה אתה לכל אחד מלקוחותיך הגויים. רק לאחר שידולים רבים נאות היהודי להישמע לבקשתו של רבי משה לייב ולהשבית את בית המזיגה בשבתות ובמועדים, הוא הודיע לאיכרים כי החל מן השבת הבאה יהיה בית המזיגה סגור בפני הלקוחות. מה יום מיומיים? מה קרה? התפלאו האיכרים הפולנים שבאו לרוות את צימאונם. יצא אליהם המוכסן והודיע: מעתה בכל יום שביעי בשבוע יהא בית המזיגה סגור, ואני אשבות ממלאכה. לשאלת האיכרים: "למה?" ענה המוכסן: יהודי אני ורק לפני זמן קצר נודע לי כי תורתנו הקדושה אוסרת עלינו כל מקח וממכר ביום השבת. הודעתו של המוכסן לא מצא חן בעיני האיכרים, ושאלו בכעס: אומר אתה למנוע מאתנו את המשקה במשך יום תמים? היו לא תהיה, אם ניווכח כי אכן עומד אתה

ואת ידיו נשא כבתפילה, הדבר ארך רגע קט, ומיד לאחריו התרחק הרבי מקומו. או אז הגיח הפריץ ממקום המסתור ואץ בעקבות הצדיק וקרא: "איש קדוש!", עמדת בניסיון, מבקש אני את סליחתך על שפקפקתי בדבריך, עכשיו כשנוכחתי כי מפאת קדושת השבת ויתרת על ממון רב – אעמוד בדיבורי ואניח למוכסן לעול את דלתות בית המזיגה ביום השבת. והוסיף הפריץ ושאל: "מדוע בתחילה עברת ליד השטרות בלי להסס, ואילו אחר כך שבת על עקבותיך והתכופפת לעברם, ולא זו בלבד – נראית כחוכך בדעתך ומתפלל? השיב רבי משה לייב: אמנם כן, בפעם הראשונה, כשעברתי על פני השטרות, לא פקפקתי לרגע, הן שבת היום, אך לאחר שהמשכתי החל היצר ללחוש לי: והרי זקוק אתה לסכום כסף גדול בעבור צרכי מצוה של פיקוח נפש ופדיון שבויים, אז שאלתי את עצמי, אם אמנם יש מה לעשות בשעת הדחק על מנת שהשטרות ישארו ברשותי עד לאחר שבת, שהרי פיקוח נפש דוחה שבת, תוך כדי מחשבות שבתני אל מקום השטרות להתבונן אם יספיקו לי בעבוד פדיון השבויים, והנה הסכום מתאים להפליא, משמים זמנו לי את האוצר כדי שתוכל לקיים בו את המצוה הגדולה, אמר היצר, ואני לא ידעתי מה אעשה. נשאתי איפה כפי לשמים, בתפילה שיחון אותי הבורא בדעה צלולה ובשכל ישר. ואכן עד מהרה הצטללה דעתי והבנתי כי אם חפץ הקב"ה להקל מעלי את מלאכת פדיון השבויים, בוודאי יכול הוא לזמן לי לשם כך סכום כסף שאין עליו כל שאלה ופקפוק, וברגע זה ידעתי כי עלי להמשיך בדרכי, להותיר מאחורי את הממון הרב. המשיך רבי משה לייב ואמר: ראה נא, אדוני הפריץ, כיצד שומר אלקינו על שומרי השבת, אילו הייתי נוטל את הכסף, לאחר ששבתתי על עקבותי, היית סבור, בוודאי בראשונה לא שמת לי לב לשטרות, ומשנתתי דעתי, לא עמדת בפני הפיתוי, ונוסף לזאת, כלל לא היית יודע כי נטלתי את הכסף למטרות של פיקוח נפש שדוחה את השבת, והיית סובר שלקחתי את הכסף לעצמי. אך בזכות התפילה שנשאתי, עזרו לי ממרומים להחליט החלטה נכונה ברגע המתאים, ועתה יודע אתה בבירור, כי יהודי אינו מחלל שבת תמורת כל הון שבעולם, וכי שומר ה' את שומרי השבת מכל פגע ומכשול.

היית מוכן לשאת בהפסד כספי כדי לשמור את השבת, מדוע איפוא אתה תובע זאת מהמוכסן. אדרבה, הייתי רוצה לבחון אותך, אם אמנם תעמוד בניסיון דומה, ואם תעמוד בניסיון – אסכים גם להתיר למוכסן לסגור את בית המזיגה בשבתות!" ובמילים אלה עזב הפריץ את המקום, כשבלבו נרקמת תכנית לפרטי פרטיה. הוא שלח את אנשיו לתהות על קנקנו של המלומד היהודי ולהתחקות אחר מעשיו. והללו מצאו כי מתגורר הוא בבקתה מבודדת, וכל העת מתפלל הוא ולומד. מפעם לפעם – כך גילו אנשי הפריץ – מגיע הרבי אל כפרו של המוכסן על מנת להצטייד בצרכי מזון, ועוד נודע להם, כי רבי משה לייב הבטיח למוכסן היהודי לסעוד על שולחנו אחת מסעודות השבת, אם אמנם ישמע המוכסן לדבריו ולא יפתח את שערי בית המזיגה. שמע הפריץ את הדברים וגיבש את תכניתו. בבוקר יום השבת יצא הפריץ היערה, רכוב על סוסו, בידי היה צרור שטרי כסף יקרי ערך. כשהגיע אל קרבת הבקתה בה התגורר הרבי, עצר את הסוס מלכת ונחבא בין העצים הסבוכים שלצד השביל. עד מהרה ארע הדבר אשר לו צפה הפריץ: רבי משה לייב יצא מבקתתו והחל פוסע בשביל לעבר הכפר לסעוד על שולחנו של המוכסן. הכפר היה סמוך אל היער ואורך הדרך פחות משיעור "תחום שבת". אך נעלם הצדיק מעיניו, הגיח הפריץ ממחבואו והחל מפזר את שטרי הכסף על פני השביל, "עוד מעט קט ישוב הרבי בשביל זה ומעיניך מה יקרה כשיראה את הממון הרב השטוח לרגליו" הרהר הפריץ בעונו, עוד רגע קט ושוב נעלם הפריץ בין העצים הסבוכים, ממתין בצפיה לראות כיצד יפול הדבר. לא חלפה שעה ארוכה ודמותו של הרבי נראתה באופק, הוא צעד בשביל, קרב והולך לעבר הבקתה ולעבר ה"פתיון" הממתין לו. ואמנם, הבחין רבי משה לייב בשטרות הכסף הפזורים על פני השביל, אך המשיך בדרכו כאילו לא ראה אותם, כך הלך קמעה ולפתע עצר וחזר על עקבותיו, שוב קרב לעבר השטרות, רכן לעומתם והתבונן בהם היטב. ממקום מסתורו מאחורי העצים יכול הפריץ לראות כי הרבי מזדקף ועומד על מקומו, כאילו חוכך הוא בדעתו מה עליו לעשות. "עוד רגע קט – והוא יטול את השטרות" הרהר הפריץ בשמחה. אך – לא! במקום לגחון ארצה כמצופה, הרים הרבי את ראשו כלפי מעלה

שבת שלום

להקדשות ולהנצחות טל' 0504147090

לעילוי נשמת

הגה"ק רבי יהודה זאב ליבוביץ זיע"א בן הרה"ק רבי יחיאל צבי הי"ד
הרבנית מרת רחל מרים רוזנטל ע"ה בת הגה"ק רבי מרדכי אילן זצוק"ל
הרב ר' יעקב שטרן זצוק"ל בן ר' משה זצוק"ל
ת.נ.צ.ב.ה.